

‘L’or del Rin’ torna al Liceu amb proposta de Robert Carsen



Una escena de ‘L’Or del Rin’ de Richard Wagner en producció de Robert Carsen. Foto: Antoni Bofill.

El Gran Teatre del Liceu presenta el pròleg de la *Tetralogia* de Richard Wagner, *Der Ring des Nibelungen* (L’anell del nibelung), en la producció que Robert Carsen va concebre per al Bühnen der Stadt de Colònia i que ja s’ha vist a Venècia i a Xangai.

El Gran Teatre del Liceu presentarà les quatre òperes que constitueixen el monumental projecte de Richard Wagner en quatre anys consecutius i, en paraules de Joan Matabosch, “no es descarta la possibilitat de presentar-les posteriorment en format de cicle en una sola temporada”, tot i que també admet que “és un projecte econòmicament molt ambiciós i no és el moment més adequat per fer-lo”.

Les funcions programades de *L’or del Rin* tindran lloc entre el 20 d’abril i el 2 de maig i disposaran dels “millors cantants possibles” per a aquest repertori, en paraules de Josep Pons, que debuta dirigint Wagner al fossat operístic. Josep Pons, director musical del Gran Teatre del Liceu, va comentar sentir-se molt emocionat i va explicar la seva concepció de les obres de Richard Wagner, que va definir com a “teatre musical”. Josep Pons va comentar que Richard Wagner escrivia primer el llibret de les seves òperes, després la línia vocal i, només després d’establir el text, escrivia la resta de música. “L’orquestra està al servei del que s’està dient”, va afirmar Pons, que va afegir que no entenia Wagner “com el gran simfonista que alguns defensen” i que la seva música, prenent les paraules d’Adorno, “és com un narcòtic”.

Robert Carsen va sentir-se molt afí amb les paraules de Pons sobre Wagner i va comentar que aquesta producció va evolucionant a mesura que es presenta en diferents llocs i la treballen cantants diferents. Carsen va explicar també que *L’or del Rin* és una òpera amb molta acció, a diferència de les altres parts de la *Tetralogia*, que són més filosòfiques. Al pròleg es posen de manifest els somnis i fracassos de Wotan i, també, com els primers es torcen, tot preconitzant el desastre que es veurà a les altres tres jornades. Robert Carsen va qualificar Wagner de profètic, per la capacitat d’anunciar els problemes de la humanitat, incapaç de trobar el seu lloc al món, sobretot a partir del moment en què es comença a instaurar l’època industrial, just el moment en què viu Wagner. Es tracta del conflicte entre la Natura i l’home, no resolt mai, i que, observant com va el món actualment, es fàcil entendre la gran capacitat de visualització del futur que va tenir el compositor alemany. Carsen va comentar també que un dels motius pels quals les obres de Richard Wagner atreuen tant els espectadors és l’actitud que Wagner pren habitualment davant les seves òperes, en deixar els temes molt oberts i apel·lant molt a l’individu, a l’inconscient col·lectiu, perquè sigui ell mateix qui busqui resposta.



Una escena de ‘L’Or del Rin’ de Richard Wagner en producció de Robert Carsen. Foto: Antoni Bofill.

Les funcions de *L’or del Rin* tenen dos repartiments de gran nivell, encapçalats pel Wotan d’Albert Dohmen, l’Erda d’Ewa Podlès, l’Alberich d’Andrew Shore, el Loge de Kurt Streit i el Fafner d’Ante Jerkunica, entre d’altres. A l’altre repartiment, Wotan serà Alan Held, Loge serà Francisco Vas, Erda serà Nadine Weissmann i Fricka serà Katarina Karnéus.

El dia 27 d’abril, durant les funcions de *L’or del Rin*, es projectarà l’obra mestra del cinema èpic, *Die Nibelungen* (Els nibelungs) de Fritz Lang, que la Filmoteca de Catalunya ha recuperat per celebrar l’obertura de la seva nova seu. La superproducció dels Estudis UFA dirigida per Fritz Lang disposarà de la

interpretació en directe de la partitura original composta per Gottfried Huppertz.

El Gran Teatre del Liceu acollirà aquest esdeveniment, que es presentarà en dues parts -*La mort de Siegfried* i *La venjança de Kriemhild*-, en cinema mut, en blanc i negre i amb música en directe, a càrrec de la Jove Orquestra Nacional de Catalunya (JONC) dirigida per Manel Valdivieso. Gottfried Huppertz va escriure la música amb l'ajuda de la seva muller Thea von Harbou, partint de les fonts utilitzades per Wagner en la seva *Tetralogia*, però sense seguir-ne la trama, i també de l'obra de Friedrich Hebbel *Die Nibelungen* (1862). La primera part fou utilitzada posteriorment per la propaganda nazi, però la segona, molt diferent estilísticament, fou prohibida.

El Liceu recorda l'esplendor de les grans estrenes del cinema mut i esdeveniments socials i artístics, com fou la presentació d'aquesta obra clau del cinema alemany a l'UFA-Palast de Berlín l'any 1924.